

MINISTER AKTYWÓW PAŃSTWOWYCH

BM.I.053.63.2022

IK: 676121

Warszawa, 29 kwietnia 2022 r.

**Pan
Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Marszałku,

poniżej udzielam odpowiedzi na oświadczenie nr BPS/043-35-1411/22, Pana Stanisława Gawłowskiego, Senatora RP złożone na 35. posiedzeniu Senatu w dniu 12 stycznia 2022 r., skierowane do Prezesa Rady Ministrów w sprawie dostaw gazu do Rzeczypospolitej Polskiej począwszy od 2023 r.

Uprzejmie informuję, że Minister Aktywów Państwowych wykonując prawa z należących do Skarbu Państwa akcji w Spółce Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. (dalej: PGNiG, Spółka) dysponuje uprawnieniami akcjonariusza określonymi w Kodeksie Spółek Handlowych (dalej: KSH) oraz Statucie Spółki. Stosownie do regulacji art. 368 KSH prowadzenie spraw Spółki należy do kompetencji Zarządu, a zgodnie z art. 375¹ KSH Walne Zgromadzenie i Rada Nadzorcza nie mogą wydawać Zarządowi wiążących poleceń dotyczących prowadzenia spraw Spółki. Jak wynika z powyższego Minister Aktywów Państwowych, działając jako akcjonariusz nie ma prawa ingerowania w prowadzenie spraw spółki. Jednocześnie Ministerstwo Aktywów Państwowych zwróciło się do PGNiG o przedstawienie działań, które podejmuje Spółka w celu zapewnienia dostaw gazu do Polski.

Na wstępie, analizując kwestię kierunków dostaw oraz zapewnienia odpowiedniego wolumenu gazu ziemnego, należy przypomnieć, że w 2010 r., za czasów rządu PO-PSL, została zawarta umowa z Federacją Rosyjską o dostawach gazu do Polski, będąca podstawą dla Kontraktu Jamalskiego. W wyniku negocjacji, w Kontrakcie Jamalskim zostały utrzymane niekorzystne warunki na dostawę gazu z Rosji do Polski (wydłużony do końca 2022 r. okres obowiązywania i obligatoryjne wolumeny dostaw). Kontrakt Jamalski zobowiązuje Polskę do zakupu co najmniej 8,7 mld metrów sześciennych gazu rocznie w formule take-or-pay. Oznacza to, że nieodebrany gaz i tak podlega opłacie. Należy zaznaczyć, że Najwyższa Izba Kontroli (dalej: NIK) w swoim raporcie z marca 2013 r. bardzo krytycznie oceniła proces negocjacji umów na dostawę gazu z Rosji, prowadzony w latach 2009-2010 pod przewodnictwem ówczesnego Ministra Gospodarki Waldemara Pawlaka.

Należy także zwrócić uwagę na to, że w ramach prowadzonych negocjacji umów na dostawę gazu z Rosji, strona polska w 2009 r. zgłosiła propozycję znacznego przedłużenia okresu obowiązywania kontraktu jamalskiego - do 2037 r. oraz na przesył gazu do 2045 r. NIK wskazał dążenie ówczesnego rządu do wydłużenia okresu na dostawę gazu z Rosji, pomimo posiadania przez

Ministerstwo Gospodarki analiz wskazujących na uruchomienie w 2014 roku terminalu LNG w Świnoujściu, jako jeden z głównych błędów negocjacyjnych. Gdyby proponowane, korzystne dla strony rosyjskiej, zapisy weszły w życie i kontrakt jamalski obowiązywałby kolejne 15 lat, do 2037 r., w chwili obecnej nie byłoby mowy o uniezależnieniu się od dostaw gazu ze wschodu oraz przekreśliłoby to szanse Polski na dywersyfikację dostaw gazu m.in. poprzez terminal LNG.

Raport NIK jednoznacznie wskazuje, że negocjacje dostaw gazu w ramach kontraktu jamalskiego były prowadzone w znacznej części bez wymaganego umocowania w postaci zatwierdzonej instrukcji negocjacyjnej. Ponadto jak ocenia NIK, ówczesny Minister Gospodarki nie wykorzystał w pełni swoich możliwości negocjacyjnych, nie podejmując próby uzyskania w zamian za zgodę na postanowienia korzystne dla strony rosyjskiej równoważnych korzyści dla Polski.

Jeśli chodzi o roszczenia w zakresie opłat za przesył gazu przez terytorium RP w latach 2006 – 2009, należy bardzo wyraźnie podkreślić, że wyjątkowo szkodliwym efektem prowadzonych negocjacji w latach 2009-2010 było nie tylko zawarcie niekorzystnej dla Polski umowy, ale także m.in. uzyskanie przez OOO Gazprom Eksport zwolnienia z nieuregulowanych opłat na rzecz EuRoPol Gaz S.A. za przesył gazu w latach 2006-2009, szacowanych na blisko 300 mln USD oraz zmniejszenie stawek w taryfie przesyłowej. Jak wskazuje PGNiG, rozliczenia z OOO Gazprom Eksport za usługi przesyłu gazu ziemnego w latach 2006 — 2009 zostały dokonane w oparciu o zapisy Umowy ze stycznia 2010 roku zawartej pomiędzy OOO Gazprom Eksport, PGNiG oraz Europol Gaz S.A. Zgodnie z zapisami powyższej umowy oraz Protokołu międzyrządowego, strony ustaliły, że zobowiązania OOO Gazprom Eksport dotyczące zapłaty za usługi przesyłu gazu świadczone przez Europol Gaz S.A. w okresie od 1 stycznia 2006 r. do 31 grudnia 2009 r. zostały wykonane przez OOO Gazprom Eksport w pełnym zakresie.

W kwestii kierunków dostaw oraz zapewnienia ich odpowiedniego wolumenu Spółka poinformowała, że aby zrealizować założony cel dywersyfikacji źródeł pozyskania gazu ziemnego do Polski, PGNiG w perspektywie długoterminowej zarezerwowało większość z planowanych na 10 mld m³ rocznie mocy przesyłowych w gazociągu Baltic Pipe, którego uruchomienie planowane jest na IV kwartał 2022 r. PGNiG traktuje Baltic Pipe jako instrument bezpośredniego dostępu zarówno do złóż gazu na Norweskim Szelfie Kontynentalnym jak i rozbudowanego systemu gazowego Europy północno-zachodniej. Co ważne z punktu widzenia zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego, przesył poprzez Baltic Pipe będzie mógł być realizowany niezależnie od okoliczności związanych z dostępnością gazu tłoczonego z kierunku wschodniego do Europy. Równie ważny jest fakt, że istotna część przesyłu poprzez Baltic Pipe będzie mogła być realizowana w oparciu o wydobyte własne GK PGNiG realizowane na Norweskim Szelfie Kontynentalnym. W wyniku przeprowadzonych inwestycji jak również prac poszukiwawczych, PGNiG weszło do grona liczących się w tym regionie producentów gazu.

Ponadto, zakończenie z początkiem 2022 r. I etapu rozbudowy terminala LNG w Świnoujściu umożliwia dostęp do zwiększonych mocy regazyfikacyjnych z 5 mld m³/rok do 6,2 mld m³/rok, natomiast od 2024 r. zdolności importowe terminala wzrosną do ponad 8 mld m³/rok, co zwiększy dostęp do światowego rynku gazu LNG. PGNiG posiada zakontraktowane długoterminowo dostawy gazu przede wszystkim z USA oraz Kataru, jak również możliwości aktywnego pozyskania kolejnych

ładunków o charakterze krótkoterminowym. Jak informuje Spółka, PGNiG traktuje Terminal LNG w Świnoujściu jako instrument bezpośredniego dostępu do globalnego rynku LNG, co umożliwia realizację dostaw z dowolnego kierunku z pominięciem ograniczeń europejskiej sieci przesyłowej i dostępnością gazu tłoczonego z kierunku wschodniego do Europy.

Dodatkowo, PGNiG będzie miało możliwość korzystania z mocy w nowych interkonektorach Polska-Litwa (ok. 1,7 mld m³/rok) i Polska-Słowacja (5,7 mld m³/rok), których ukończenie i uruchomienie planowane jest w 2022 r.

Wraz z istniejącymi już połączeniami z kierunkiem zachodnim i południowym, opisane powyżej działania pozwolą w ocenie PGNiG na pokrycie zapotrzebowania odbiorców w Polsce na gaz ziemny.

Należy również zaznaczyć, że z końcem 2021 r. Gaz-System S.A. uruchomił wiążącą procedurę Open Season FSRU (ang. Floating Storage Regasification Unit) w celu udostępnienia uczestnikom rynku mocy regazyfikacji w pływającym Terminalu FSRU umiejscowionym w rejonie Gdańska. Terminal FSRU ma posiadać moc regazyfikacji na poziomie 6,1 mld m³ rocznie. Rozruch i uruchomienie planowane jest na 2028 r. Inwestycja będzie kolejnym ważnym elementem związanym z dywersyfikacją źródeł gazu ziemnego dla Polski.

PGNiG podkreśla również, że wydobycie własne (w tym także krajowe) stanowi i w dalszym ciągu będzie stanowić istotny element bilansu gazowego.

Realizacja wszystkich inwestycji infrastrukturalnych daje PGNiG możliwość pozyskania potrzebnego wolumenu surowca w oparciu o rozwinięte rynki obrotu gazem zarówno w obszarze europejskim jak i światowym.

Odnosząc się do umów dotyczących dostaw gazu ziemnego po 2022 r. PGNiG poinformował, że dostawy gazu ziemnego na potrzeby gazociągu Baltic Pipe będą zabezpieczone przez PGNiG w istotnej części w oparciu o własną produkcję ze złóż w Norwegii, jak również o gaz zakontraktowany od producentów działających na Norweskim Szelfie Kontynentalnym i z rynków znajdujących się w bezpośrednim połączeniu z infrastrukturą Baltic Pipe.

PGNiG podkreślił, że dysponuje własnym portfelem wydobywczym w Norwegii. Przejęcie w 2021 r. przez Spółkę z GK PGNiG wszystkich aktywów spółki INEOS E&P Norge znacząco zwiększy możliwości wydobycia gazu, osiągając w 2022 r. wolumen na poziomie 2,5 mld m³ rocznie z perspektywą dalszego wzrostu. Zakup udziałów w INEOS pozwala PGNiG zrealizować strategiczne cele z zakresu wydobycia i przesyłu gazu ziemnego. Kolejna część wolumenu dla Baltic Pipe zabezpieczana jest na bieżąco w ramach kontraktów dostosowując ich warunki do bieżącej sytuacji na rynku. W ramy te wpisują się zawarte umowy z Lotos E&P Norge AS, Orsted Salg & Service A/S i innymi producentami z Norweskiego Szelfu Kontynentalnego.

Ponadto, w okresie 2018 - 2021 Spółka prowadziła negocjacje z producentami LNG w Stanach Zjednoczonych, w efekcie których podpisano szereg umów. PGNiG pozyskuje skroplony gaz ziemny na rynku spotowym za pośrednictwem londyńskiego biura swojej spółki tradingowej PGNiG Supply and Trading GmbH. Biuro specjalizuje się w obrocie LNG i prowadzi rozmowy handlowe z partnerami z całego świata. Zakupy dokonywane są na bieżąco z uwzględnieniem wymagań i potrzeb

Spółki. Jak informuje Spółka, PGNiG posiada pakiet długoterminowych umów kupna-sprzedaży LNG przewyższający moce regazyfikacyjne Terminala LNG w Świnoujściu.

Reasumując należy podkreślić, że obecny kierunek w zakresie zapewnienia dostaw gazu do Polski, a tym samym zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego kraju jest znacząco odmienny od kierunku prezentowanego przez rząd Donalda Tuska, w tym ówczesnego Ministra Gospodarki Waldemara Pawlaka, którzy swoimi działaniami dążyli do związania i uzależnienia Polski długoterminowym umowami na dostawę gazu z Rosji. Dzięki konsekwentnie prowadzonej przez rząd Zjednoczonej Prawicy polityce w zakresie dywersyfikacji źródeł i kierunków dostaw gazu ziemnego, od początku 2023 r. Polska będzie w pełni niezależna od dostaw gazu ze wschodu, a tym samym od rosyjskich manipulacji politycznych i szantaży gazowych.

Z poważaniem

Z upoważnienia Ministra Aktywów Państwowych

Maciej Małecki

sekretarz stanu

dokument podpisany elektronicznie

676121.2156539.1851169

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów